1932
511
АРХИВ
25599

1932
511

MYŞFIQ

894.362-93
M94

BIR MAJ

25598

AZƏRNƏŞR

Bakь—1932

05522

Redaqtoru:
H. MEHTI
Tex. redaqtoru:
M. T. KƏRIMOV
Buraqьçь
I. NƏFISI

Istehsalata verilmiş 29/V-32
Capa imzalanmьş 5/VI 1932

Baş Mətbuat Mydirijjəti 3325. ADN 145. Sifariş № 542.
Tirazi 4000.

Kitabьn həçmi 1/2 ç. l. *Kaqьz formatь 72×110*

AZƏRNƏŞR mətbəəsində basьldь.

Bakь, B.-Morsqoj və Qrasno-Presnenski kycələrin tinində 16/36.

BIR MAJ

«Uşaqlar, bir maj gəlir.
Bir səvimli aj gəlir.
Jazьn sonunçu ajь
Şənləndirir dynjaji.»
Jeşillənir jamaclar
Japraqlanьr aqaclar.
Çəmən cicək acьlьr
Xoş qoqular sacьlьr
Kecəri quşlar gəlir
Çiviltilər, jyksəlir.
Qonurlar daldan dala
Kim sevinməz bu-hala.

Gynəş doqur uçalьr
Sankь qьşdan evç alьr.
Şevqi dyşyr baqlara
Dərələrə, daglara.
Qar ərijir sel olur
Hər tərəf gəl-gəl olur.
Daşьr cajlarьn suju
Gəj cinarlarьn boju
Qalqьr dəjir gəjlərə
Baş cəkir jyksəklərə
Hər tərəf jeşillənir
Insan baqьr şənlənir.
Hər budaq hər jeşil dal
Sankь zymryd bir qaval.
Nəfəs alьr dojunça
Odur tarla bojunça:
Gynəşin javrularь
Qoça, çavan; qьz, qarь

İşləjirlər tarlada.
Hamь сьqmьş arata
Pambuq jeri islanьr.
Arxьn suju bulanьr.
Gylyr qolxoz dynjasь
Jaz əkin qampanijasь
Səpin işi çanlanьr
Həjat dənur, dolanьr.

Gynəş batdьoıь zaman
Aqşam catdьoıь zaman
İşdən dənən kəntlilər
Rahatlanьb bir qədər
Doluşurlar qluba
Baqьb dəftər kitaba
Oqujurlar, jazьrlar
Hər gyn məzar qazьrlar
Mollaja, qolcomaoıa
Hamь alim olmaoıa
Yrəkdən həvəslənir

Qlublardan səslənir
Joqsul kəntli qьzlarь
Qolxozun jьldьzlarь.
Onlar boş oturmajьr
İşsiz gyçsyz durmajьr
Onlar da calьşьrlar
Zəhmətə alьşьrlar
İş gəryrlər tarlada
Bicənəkdə, ovada
Qabaoıa atlajьrlar
Cijit arьtlajьrlar.
Ooılanlardan geridə
Qalmajьrlar hec jerdə
Zərbəci jazьlьrlar
İşdən ləzzət alьrlar.
Jarьş e'lan edirlər
İçlaslara gedirlər

Sədirdən səz alьrlar
Aləmə səs salьrlar.

Kəndimizdə bir majda
Bu səvimli xoş ajda
Gynəş yfqy sarmadan
Dan jeri qьzarmadan
Hər pioner tez durdu
Yz gəzynə su vurdu
Durdu gəldi məktəbə
Jetmək ycyn mətləbə
Bir qədər dajandьlar
Tamamən toplandьlar.
Şejpur səsi jyksəldi
Barabancь da gəldi
Durub sьralandьlar
Bir az aralandьlar
Bir qədər meşq etdilər
Dyşyb jola getdilər.
Bunlar hara gedirlər
Hara səfər edirlər
Bunlar cələ gedirlər
Majь bajram edirlər
Şadlanьrlar gylyrlər
Və hər şeji bilirlər;
Bilirlər ki, bu ajda,
Jə'ni səvimli majda
Nə olmuşdur bilirlər
Sən evdən сьqьb əgər
Onlara qoşulsajdьn
Onlarla bir olsajdьn....
Sənə olardь aşkar
Nəcidir bu uşaqlar.

Budur daoıьn dəşyndə.
Gəj otlarьn içində

Aq cadьrlar qurulmuş
Bə'zi gəzib jorulmuş
Bə'zisi rahatlanьr
Bə'zisi qanatlanьr,
Jə'ni atьlьb dyşyr,
Bu hal bizi gyldyryr.
Səmadan gynəş baqьr
Ətrafda sular aqьr
Gөjdə gəzir bulutlar
Jerdə cicəklər otlar
Meh vurur dalqalanьr
Gөnyllər havalanьr
Bu gөzəl təbiətə,
Bu təbii sənətə,
Iclərindən birisi
Ən çanlьsь dirisi
Qalstuqu qьrmьzь
Qolxozun kicik qьzь
11 jaşlь Dilara
Dьrmaşьrdь daqlara
Cicək, lalə yzyrdy
Sinəsinə dyzyrdy
Bir quçaq lalə jьqdь
Daqьn başьna cьqdь
Bir gөz gəzdirdi daqdan
Dəstələrin uzaqdan
Cadьrlarь aqarьr
Əskərləri andьrьr
Ətrafьnda gəzənlər,
Pionerlər bir qədər
Rahatlanьb durdular
Dilaranь sordular:
Ej qьzlar, aj uşaqlar
Ajdəmir, Sona, Myxtar
Gөryn hanь Dilara
Dolaşdьlar bir ara
Odur daqьn başьndan
Aşagь doqru haman

Biri enir gөrdylər
Dalьnça jyjyrdylər.
Baqdьlar ki, bir quçaq
Lajə toplamьş qocaq.
Fəqət yzy bozarmьş
Lalə kibi qьzarmьş.
Tərləmişəm dejirdi
Bir az su istəjirdi.
Ajdьn dəstə rəhbəri
Jьqdь pionerləri
Dedi:—Tərli su icmək
Jaxşь dejildir gərək
Fikir verib bir qədər
Anlasьn pionerlər
Ajdьn dəstə rəhbəri
Gөryncə lalələri
Bir şej kecdi fikrindən
Bir ah cəkdi dərindən.
Sөjlədi ki:—Joldaşlar
Qulaq asьn bir qadar
Bir majьn barəsində
Bəllidir ki, sizin də
Vardьr mə'lumatьnьz
Ja ananьz, atanьz
Bundan xəbərdar etmiş
Ja myəllim өjrətmiş.

———

Bu qьrmьzь lalələr
Ah bilsəniz nə qədər
Məni dyşyndyrmədə
Başьmь byrymədə
Dyrly, dyrly xəjallar;
Qarma, qarьşьq hallar.
Өzyny өnə verdi
Laləlari gөstərdi
— Ajdьn gəlmişdi çoşa
Nitqi gəlirdi xoşa.

Bunlar, bir maj uqrunda
Bu gəzəl aj uqrunda
Calьşan işçilərin
Carpьşan işçilərin
Jaralanmьş kojsyny
Paralanmьş kəjsyny
Xatьrladьr, bunu siz
Əlbəttə bilirsiniz.
Hamь onu dinləjir.
Jenə də Ajdьn dejir:
— Joldaşlar! Əvvəllərdə
Bilirsiniz hər jerdə
Işcilər coq işlərdi,
Əgər olsajdь dərdi
Sahibkar qanmazdь hec,
Yrəgi janmazdь hec.
Hətta 16 saat
Olmadan bir an rahat
Calьşьb işlərdilər.
Xəstə dyşsəjdi əgər
Dyşməzdilər dalьna
Janmazdьlar halьna.

Pionerlər dinləjir
Jenə Ajdьn səjləjir:
O zaman kəntlilər də
Dyşmyşdy açь dərdə
Bejlər və qolcomaqlar,
Bojnu joqun aqalar,
Tirmə şallь haçьlar
Xalqь səjər açьlar.
Mollalar da habelə
Hamь verib ələlə
Əməkci kytlələrin
Dujmadan dərin-dərin
Kəjsyny tapdardьlar
Onlar bəxtijardьlar.

Joqsullar dərbədərdi
Tarlanь tərk edərdi;
Doluşaraq şəhərə
Gəzərdilər boş jerə;
Cynky iş tapmazdьlar,
Onlara həjat məzar
Kəsilmişdi bir myddət.
Iş dəjişdi nihajət
Kəntlilər və işcilər
Qalqьb isjan etdilər,
Inqilab jaratdьlar.
Məhv edildi qanlь car.
Işci, kəntli şad oldu
Qyssədən azad oldu.
Ajdьn cьqmьş əzyndən,
Atəş jaqьr səzyndən.
Hər kəs onu dinləjir
O da çoşub səjləjir:
— O zaman dynja dardь
Işciləri sьqardь
Hala qapitalizm
Istismar edir bizim
Işciləri xariçdə
Əməkcilər indi də
Işdən cələ atьlьr
Bir qul kibi satьlьr.
Qojun səjləjim sizə
Bu bajram mybarəzə
Bajramьdьr işcilər
Hamь olub səfəbər,
8 saat iş gyny
Tələb eləmiş bunu
Bilirsiniz hamьnьz
Sizin bu bajramьnьz
Azad iş bajramьdьr,
Jyksəliş bajramьdьr.

İşçilərin var-joqu
Azadlьqь hyququ
Əvvəl lap alьnmьşdь
Zindana salьnmьşdь
Nihajət çana dujub
İsjan fikrinə ujub
İşçilər qijam etdi
Bu gyny bajram etdi.

Bir maj nə bajramьdьr
Makinə bajramьdьr,
Bir maj iş bajramьdьr
Jyksəliş bajramьdьr.
Mədənijjət bajramь
Bəşərijjət bajramь....
Bir maj bytyn dynjada
Nə qədər işçi varsa
Bajramьdьr onlarьn.
Zəhmətkeş miljonlarьn
Bajramьdьr bu bajram
Ah bu an bir quş olsam
Jyksəlsəm yfyqlərə
Nəzər salsam hər jerə
Dynjada nə var gərsəm,
İşçilərə jyjyrsəm
Əlimdə qьzьl bajraq
Bajraq da şьraq-sьraq
Ruzkarla dalqalansa
Yrəgim havalansa,
Bir gərsəm Avropada
Habelə Amerqada
İşçilərin işini,
İşlərin gedişini.
Nymajişə çьqaraq,
Ətrafьma baqaraq
Çьqьb bir nitq elsəm
Hər səzymy səjləsəm.

Jьqsam burzuazjanь,
Dəjişdirib dynjanь
İşçi dynjasь etsəm
Hər tərəfdən eşitsəm
Əmək səsi, iş səsi
Bejnəlmiləl nəqməsi.

Hamь bu səzdən çoşdu
Ajdьna tərəf koşdu
Bu səzdən zevq aldьlar
Şənlənib əl çaldьlar.
Ajdьn dedi:—Bir qadar
Çoşmajьnьz joldaşlar.
Bu gyn, bu qoça dynja,
Olmuşdur iki parça
Biri işçi dynjasь
Birinin var aqasь.
Bilirsiniz hamьnьz
Bizim işçi dynjamьz,
Jyksəklərə juçalmьş
Əskiliklər qoçalmьş.
Jeni həjat qurulur.
Aqan sular durulur.
Əldə beşillik plan
bəjyk işdir japьlan.
Fabrik-zavod çoqalьr
Çətinliklər joqalьr.
Mə'dənijjat işləri
Hər gyn gedir iləri
Mədənijjət jyksəlir,
Bəşərijjət jyksəlir.
Artьr neft, kəmyr, metal
Doqur bizdə jaxşь hal
İşçilərin həjatь
Və kənt təsərryfatь.
Gyny-gyndən uçalьr
Qolçomaqlar qoçalьr.

Bu syr'ətin əyndə
Baq bu bir maj gynyndə,
Xariçdə Avropada
Habelə Amerqada
Əməkcilər sьqьlьr,
Zindanlara tьqьlьr.
Bir majь qojmajьrlar
Bajram eləsin onlar.
Isjancьlar çanlanьr
Nymajişlər saqlanьr.
Içlaslar baqlanmada,
Silahlar jaqlanmada,
Qьlьnçlar catьlmada,
Tufənglər atьlmada.
Isjancьlar alьnьr
Zindanlara salьnьr,
Dəjyr silləlejirlər,
Vurur gyllələjirlər.
Burzujlar kejfə gedir
Hər gyn qonaqlьq edir
Işcilər kyçələrdə
Dyşyrlər açь dərdə

Şərqə salsanьz nəzər
Qapitalist əlkələr
Ora da əl atmьşdьr
Məqsədinə catmьşdьr.
Şərqin əməkciləri
Bir symykdyr, bir dəri.
Bir jandan şah və soltan,
Bir jandan zulumkar xan
Bir tərəfdən mollalar,
Sejid, axund nə ki var
Xalqь tamam sojurlar
Quru jerdə qojurlar.

Qapitalistlər bu an
Hazьrlaşьrlar jaman
Dyzəldirlər top, tyfəng
Etmək ycyn jarьn, cəng.
Sərf edib bəjyk para
Gyç verirlər tanqlara.
Dirizabllər jaranьr
Gəj yzyndə dolanьr.
Zəhərli qaz, qumbara
Dolaçaq dəniz, qara.
Gəjdən jerə jaqьş tək
Gyllələr təkyləçək.
Kimdir bunun səbəbi?
Qaptalistlər qurt kibi
Daraşmьşlar dynjaja
Başlajьrlar davaja
Məqsədə jetmək ycyn,
Bizi məhv etmək ycyn
Onlar çoq əlləşirlər
Danьşьb dilləşirlər.
Gərək daima biz də
Duraq sərhəddimizdə.
Əlkəmizi qorujaq.
Jarataq hər çyr jaraq.
Mərd olaq dava gyny,
Qьraq, cataq dyşməni.
Ajdьn dyşdy aşaqa
Xoş gəldi hər uşaqa
Əl caldьlar dojunça,
Kimsə Ajdьnь bunça
Danьşan gərməmişdi
Təəççybly bir işdi.
Ajdьnьn danьşmasь
Coq dərindi mə'nasь.

Gəjdə gynəş əjilir
Daq dalьna çəkilir

Yzy, gɵzy saralьr
Bulutlar kɵlgə salьr.
Atьldьlar dyşdylər
Ojnadьlar bir qədər
Cadьrlarь jьqdьlar
Qalqьb jola çьqdьlar.
Jenə dɵndylər geri
Leninin nəvələri.

1932
511